

УДК 800

DOI: 10.31891/2415-7929-2019-19-4

КОРОЛЬ С. В.

Хмельницький національний університет

НІМЕЦЬКИЙ ІНФІНІТИВ У СИСТЕМІ ЧАСТИН МОВИ

У статті розглянуто основні ознаки інфінітиву, виявлена специфіка його граматичних та синтаксичних функцій у сучасній німецькій мові. З'ясовано, що інфінітиву частково притаманні властивості як дієслова, так і іменника. Тому інфінітив вважається морфосинтаксично гібридним явищем, що в рамках класифікації частин мови знаходиться між іменником та дієсловом.

Ключові слова: інфінітив, іменник, дієслово, граматичні категорії, синтаксичні функції.

KOROL S.

Khmelnitskyi National University

GERMAN INFINITIVE IN THE SYSTEM OF PARTS OF SPEECH

The article deals with the main features of the infinitive, the specifics of its grammatical and syntactic functions in modern German language. It is found out that the infinitive has partial properties of both the verb and the noun. Therefore, the infinitive is considered a morpho-syntactically hybrid phenomenon, which is between the noun and the verb in the classification of parts of speech.

The author proves that although infinitive and differs from a verb that it has no personal forms and the form of number, however as well as a verb expresses an action, process or state, has grammatical categories of time and state. The concept of infinitive time is special, because it does not express absolute time, but only the temporal ratio of actions. This time value is expressed in two forms Infinitive Present / Infinitive I and Infinitive Perfect / Infinitive II. The use of Infinitive I is responsible for the simultaneity or continuity of action, and Infinitive II for premature action. The grammatical category of the state of the German infinitive has six different forms: Infinitive I Active, Infinitive II Active, Infinitive I Passive, Infinitive II Passive, Infinitive I Stative, Infinitive II Stative. The affinity of the infinitive to the verb can be traced in the possibility of the formation of analytical verb forms (Future I, Future II, Conditional I, Conditional II), as well as in the function of the predicate in the sentence.

As a result of the research it has been found that as well as a noun, the infinitive can express an action, process or state without specifying the person, number, method and time, it is easily substantivized and performs the appropriate syntactic functions.

The analysis allows us to assert the powerful potential of the infinitive in the syntactic context, because it can perform the functions of both the main members of the sentence (subject, predicate) and secondary (object, attribute, adverbial modifier). This syntactic polyfunctionality of the infinitive distinguishes it from verb finite forms, which act only as a predicate.

Keywords: infinitive, noun, verb, grammatical categories, syntactic functions.

Постійний рух та зміни є характерними ознаками мовних систем, що спонукає мовознавців до проведення досліджень на різних етапах їхнього становлення та розвитку. Проблема класифікації частин мови в контексті динамічного розвитку німецької мови завжди привертала увагу науковців. Так, розуміння граматичного статусу інфінітива ніколи не було однозначним, питання його двоїстої природи донині привертає увагу мовознавців сучасності. Ґрунтовним дослідженням цього мовного явища у німецькій мові займалися такі лінгвісти як Л. А. Долгополова [1], О. І. Москальська [2] G. Vech [3], J. Buscha [4], Helbig G. [4], J.F. Marillier [5], С. Rozier [5]. В силу багатофункціональності та частого вживання інфінітива у сучасній німецькій мові посилюються актуальність дослідження його значущості у загальній картині мовної системи.

Метою нашого дослідження є встановити основні властивості німецького інфінітива задля визначення його статусу у системі частин мови. Об'єктом дослідження слугує інфінітив у сучасній німецькій мові. До завдань дослідження належить: проаналізувати основні ознаки німецького інфінітиву, визначити його роль у системі частин мови.

Більшість лінгвістів вважає, що інфінітив як і дієприкметник у німецькій мові є іменними формами дієслова, що позначають дію поза безпосереднім зв'язком з поняттям особи, числа й абсолютного часу. Однак притаманні інфінітиву властивості як дієслова, так і іменника роблять його морфосинтаксично гібридним явищем, що в рамках класифікації частин мови знаходиться між іменником та дієсловом.

У дослідженні L. Gaeta зазначається, що дієслівні ознаки інфінітиву відображаються тоді, коли він є частиною дієслівного комплексу з часткою zu (zu lesen, langsam zu essen), за необхідністю з використанням уточнювальних прислівників (schnell zu fahren, langsam zu essen), а також із наявністю комплементів (Pilze im Wald zu suchen ist gefährlich), що є неможливим для номінального інфінітиву, оскільки тоді можливо лише його узгодження з означеннями (das Suchen der Pilze/von Pilzen). Про іменні інфінітиви йдеться, на думку науковця, коли вони виступають з означальними словами у вигляді артиклів чи вказівних займенників (dieses Lachen, das Herumirren) або з означеннями у формі прикметників чи іменників в родовому відмінку (kurzes Spaziergehen, Bellen des Hundes) [6]. Ці твердження знаходять також аргументацію у праці мовознавця М. Bierwisch, який вважає, що оскільки немаркований (чистий) інфінітив, (Irren ist menschlich), можна перетворити на дієслівний: (Zu irren ist menschlich) або іменний (Das Irren ist

menschlich), то таким чином можна стверджувати щодо існування інфінітивів двох типів: дієслівного та іменного [7]. E. Leiss переконана у тому, що інфінітиви, володіючи як номінальними так і дієслівними ознаками, повинні визначатись як нейтральна частина мови, відповідна дієслівна чи номінальна ідентифікація якої виявляється на синтаксичному рівні шляхом моносемантизації [8]. Підтвердженням міжчастиномовної приналежності інфінітива в німецькій мові можна вважати той факт, що межа між інфінітивом та іменником завжди були нечіткою, оскільки кожний інфінітив може бути субстантивованим (leben – das Leben, lesen – das Lesen) і навіть отримати парадигму іменникових закінчень категорії відмінка: das Leben – des Lebens. Субстантивовані інфінітиви пишеться з великої букви та вживається з артиклем середнього роду. Субстантивація інфінітива надзвичайно поширена у сучасній німецькій мові, вона уможливує позначення дії, процесу, стану за допомогою іменника: *das Leben, das Wissen, das Denken*. Як правило, субстантивовані інфінітиви не мають множини. Проте іноді, в результаті демотивації, вони можуть втрачати свої дієслівні характеристики і тоді означають конкретні предмети і утворюють множину. Значення дії в таких іменниках нейтралізується. Близькість інфінітива з іменником розглядає у своєму дослідженні Л. Долгополова, яка дотримується думки, що синтетична форма інфінітива, яка також має назву «чистого інфінітива», за своїм походженням є застиглою відмінковою формою іменника. Дослідниця вважає, «що основним джерелом виникнення інфінітива в німецькій мові є застигла форма іменника в давальному відмінку із суфіксом *-no-*, яка згодом включається в іменну парадигму і долучається до продуктивного на той час типу відмінювання» [1, с. 25].

За теорією репрезентації Б. Абрамов [9], О. Москальська [2] відображають інфінітив у такій структурі:

- 1) форма власне дієслівної репрезентації (фінітум);
- 2) форма субстантивної репрезентації (інфінітив);
- 3) форма ад'єктивної репрезентації (партицип).

На думку Л.А. Долгополової останні дві мають іменну форми репрезентації: вони можуть представляти процес / стан як предмет (субстантивна форма репрезентації, інфінітив) або ознаку (ад'єктивна форма репрезентації, дієприкметник). Таким чином, за характером позначення інфінітив протиставляється особовим формам дієслова, а за характером іменної репрезентації – дієприкметнику I та II. Інфінітив характеризує субстантивна форма з мінімальним ступенем її репрезентації [10, с. 8].

Неоднотайність поглядів на класифікацію частин мов полягає у тому, що є граматичні одиниці, які відповідають критеріям декількох мов. Це твердження підтримує І. Р. Вихованець вважаючи, що «в системі частин мови можливі проміжні утворення, які або розподіляються відповідними групами між різними частинами мови, або являють собою морфологічні двочастинимовні загальні форми із закладеними в них потенційними закономірностями закріплення за певною граматичною сферою» [11, с. 81].

Якщо взяти до уваги синтаксичну роль інфінітиву у реченні, то на відміну від дієслівних фінітних форм, які виступають лише у ролі присудка, інфінітив вирізняється своєю багатofункціональністю. Він може стояти у реченні як самостійно так і утворювати сполучення, виступати у ролі різних членів речення: як підмет, додаток, обставина, означення або як присудок чи його частина.

В ролі самостійного присудка інфінітив зустрічається лише у наказовому значенні і є незалежним: *Dreimal am Tag Tabletten einnehmen!* – Таблетки приймати тричі на день!
Bitte den Rasen nicht betreten! – По газону не ходити!

Натомість вживання інфінітиву в ролі частини складного дієслівного присудка є більш поширеним та спостерігається після низки певних дієслів і тому в таких випадках він стає залежним. Наприклад, як складова частина дієслівного присудка, інфінітив вживається з модальними дієсловами: *dürfen, können, mögen, müssen, sollen, wollen*. Тобто вираження об'єктивної чи суб'єктивної модальності здійснюється за допомогою модальних дієслів, а інфінітив відіграє роль повнозначного дієслова. *In diesem Museum darf man auch fotografieren.* – В цьому музеї дозволяється фотографувати.
Du solltest vorsichtiger sein. – Тобі варто бути обережнішим.

Єдиний предикативний комплекс утворює інфінітив з напівмодальними або модифікованими дієсловами, до яких належать: *brauchen, glauben, lassen, scheinen, vermögen, verstehen, wissen*. На відміну від вживання інфінітива з модальними дієслова, після цих дієслів перед інфінітивом є обов'язковою частка *zu*. *Wir brauchen uns nicht zu beeilen.* – Нам не потрібно поспішати.
Es scheint schon spät zu sein. – Здається вже пізно.

Автори граматики Дуден, окрім вище згаданих слів, до модифікованих дієслів відносять наступні: *bleiben, bekommen, drohen, gedenken, kommen, pflügen, suchen* [12, с. 92], що також вимагає використання маркованого інфінітива.

Er pflegt immer vor dem Essen ein Glas Wasser zu trinken. – Перед їжею він випиває зазвичай склянку холодної води.

Ich gedenke morgen früh abzufahren. – Я збираюсь завтра зранку вирушити в дорогу.

Окрім модальних та модифікованих дієслів існує ще низка дієслів, які у свій предикативний комплекс включають інфінітив з часткою *zu* та позначають перебіг діяльності: *anfangen, beginnen, fortfahren, aufhören*.

Er hört endlich auf, zu rauchen. – Нарешті він кидає палити.

Sie begann, eine neue Fremdsprache zu lernen. – Вона почала вчити нову іноземну мову.

Модального значення у поєднанні з інфінітивом та часткою zu набувають дієслова haben та sein.

Аналітична форма haben+zu+Infinitiv має активне значення і виражає необхідність:

Man hat die Frage sofort zu beantworten. – Потрібно одразу дати відповідь на питання.

Конструкція sein+zu+Infinitiv має пасивне значення і може виражати як необхідність, так і можливість:

Die Frage ist zu beantworten. – Потрібно відповісти на питання.

Dieses Problem ist leicht zu lösen. – Цю проблему можна легко вирішити.

Як частина складного дієслівного присудка інфінітив зустрічається в аналітичних конструкціях майбутнього часу Futur I і Futur II, де інфінітив несе лексичне навантаження змісту, а допоміжне дієслово werden відповідає за узгодження з підметом. Присудок форми Futur I складається лише з двох частин і виражає здебільшого майбутність:

Er wird am Montag zurückkommen. – Він повернеться у понеділок.

Конструкція Futur II є більш громіздкою, адже містить три компоненти, два з яких утворюють Infinitiv II. До того ж значення цієї конструкції може бути зовсім різним. Наприклад Futur II досить часто демонструє завершеність дії у майбутньому:

Sie wird nächste Woche ihre Deutschprüfung abgelegt haben. – Наступного тижня вона складе свій іспит.

Крім того, Futur II може виражати припущення:

Sie sind schnell nach Hause zurückgekommen. Sie werden das Taxi genommen haben. – Вони швидко дістались додому. Певно вони взяли таксі.

За допомогою форми Futur II може також висловлюватись наполеглива вимога:

In 5 Minuten wirst du dein Zimmer aufgeräumt haben. – Через п'ять хвилин твоя кімната має бути прибраною.

Інфінітив виконує функцію предикату у поєднанні з претеритальною формою умовного способу дієслова werden (würde) у структурі граматичних конструкцій Konditionalis I та Konditionalis II. Форма Konditionalis I демонструє умовність по відношенню до теперішнього чи майбутнього:

Er würde ein neues Auto kaufen. – Він би купив нове авто.

Аналітична форма Konditionalis II дозволяє виразити нереалізоване бажання у минулому:

Ich würde sehr gerne Weihnachtsmarkt in Berlin besucht haben. – Я б з задоволенням побував би на різдвяному ярмарку у Берліні.

Синтаксична поліфункціональність німецького інфінітиву дозволяє йому виступати в реченні не лише присудком, а й підметом, у функції якого він є незалежним. Як підмет інфінітив може утворювати з іншими словами інфінітивну групу, стояти як на початку речення, так і в кінці. Якщо інфінітив стоїть після основного речення, то тоді речення починається з кореляту es:

Viel Obst und Gemüse zu essen, ist sehr gesund. – Їсти багато фруктів та овочів – корисно для здоров'я.

Es ist gesund, viel Obst und Gemüse zu essen.

Особливо чітко демонструє властивості іменника субстантивованій інфінітив у функції підмета.

Radfahren ist umweltfreundlich. – Їздити велосипедом – добре для навколишнього середовища.

Lesen bringt mir Spaß. – Читання приносить мені задоволення.

Досить часто у функції додатка вживається залежний інфінітив, який може бути поширеним і непоширеним. В цій ролі його можна зустріти після таких дієслів як bereuen, behaupten, bedauern, versprechen, hoffen, bitten, vorschlagen. У таких випадках інфінітив вживається з часткою zu.

Er behauptet, ihre Stimme erkannt zu haben. – Він стверджує, що впізнав її голос.

Sie hofft, ein neues Leben zu beginnen. – Вона сподівається розпочати нове життя.

Після таких прикметників та дієприкметників як bereit, sicher, froh, zufrieden, stolz, gezwungen, verpflichtet, überzeugt, überrascht, entzückt теж вживається маркований інфінітив та виконує синтаксичну функцію додатка.

Wir sind froh, Sie kennengelernt zu haben. – Ми раді з Вами познайомитись.

Er war überrascht, ein Geschenk bekommen zu haben. – Він був здивований, отримавши подарунок.

У поєднанні з дієсловами sehen, hören, fühlen та наявністю додатка у знахідному відмінку інфінітив утворює конструкцію accusativus cum infinitivo, вживається без частки zu, визначається як чистий або немаркований, та виступає також додатком.

Sie sieht Kinder im Hof spielen. – Вона дивиться як діти граються на подвір'ї.

Er hörte sein Herz klopfen. – Він чув як тремтіло його серце.

Вживання інфінітиву після дієслів lehren, lernen, helfen носить особливий характер, оскільки використання частки zu з інфінітивом коливається:

Er lernt Ski laufen. – Він вчиться кататись на лижах.

Sie lehrt ihre Tochter schreiben. – Вона навчає свою доньку писати.

Якщо інфінітив вживається для граматичного вираження різних обставин способу дії, то він утворює відокремлені інфінітивні конструкції um ... zu + Infinitiv, statt (anstatt) ... zu + Infinitiv, ohne ... zu + Infinitiv. Отже, у цьому разі можна говорити про його синтаксичну функцію обставини. Значення обставини мети, причини та наслідку відіграє конструкція um ... zu + Infinitiv:

Sie besorgte eine neue Brille, um besser zu sehen. – Вона придбала нові окуляри, щоб кращу бачити.
Er geht zur Apotheke, um Medikamente zu kaufen. – Він йде в аптеку, щоб купити ліки.
Обставина способу дії із заперечним значенням виражається такими інфінітивними зворотами як ohne ... zu + Infinitiv, statt (anstatt) ... zu + Infinitiv:

Sie ging fort, ohne sich zu verabschieden. – Вона пішла, не прощаючись.

Sie ging fort, ohne sich verabschiedet zu haben. – Вона пішла, не попрощавшись.

Конструкція (anstatt) ... zu + Infinitiv виконує функцію обставини способу дії і вказує на те, що очікувана дія замінюється іншою:

Du solltest dein Zimmer aufräumen, anstatt den ganzen Tag fernzusehen. – Ти повинен прибрати кімнату, замість того щоб цілий день дивитись телевізор.

Багатофункціональність інфінітиву у синтаксичному аспекті доповнює його роль означення, яку він набуває після абстрактних іменників (Lust, Wunsch, Gelegenheit, Möglichkeit, Absicht, Hoffnung haben):

Ich habe den Wunsch, ins Gebirge zu fahren. – В мене бажання поїхати в гори.

Er hat Lust, am Wochenende ins Freie zu fahren. – Він хоче на вихідних поїхати на природу.

Отже, проведений вище аналіз дозволяє стверджувати про потужний потенціал інфінітиву у синтаксичному контексті, адже він може виконувати функції як головних (підмета, присудка) так і другорядних членів речення (додатка, обставини, означення).

Якщо розглядати інфінітив з точки зору морфології, то на відміну від дієвідмінюваних форм дієслова, які відповідають особі й числу, виражають час та спосіб, інфінітив лише чітко відображає перехідність та неперехідність стану. Перехідність полягає у тому, що дієслово вимагає іменника чи іншого повнозначного слова, що виступає в ролі іменника, у знахідному відмінку без прийменника (besuchen, besichtigen, sehen, lesen). Натомість неперехідність проявляється у тому, що стан або дія, що позначає дієслово не переходить на інший предмет і в структурі речення не вимагається залежне слово у знахідному відмінку (gehen, fahren, laufen, sitzen).

Можливість утворення аналітичних форм інфінітиву наближає його до спільних ознак з фінітними формами дієслова, оскільки мова йде про категорію стану та часу. Своєрідність категорії часу для інфінітиву виражається в тому, що він виражає не абсолютний час, а лише часове співвідношення дій. Це часове значення відображається у двох формах Infinitiv Präsens=Infinitiv I та Infinitiv Perfekt=Infinitiv II. Вживання Infinitiv I відповідає за одночасність або наступність дії (Es freut mich, Sie kennen zu lernen. – Мені приємно з Вами познайомитись), а Infinitiv II, утворений за допомогою Partizip II та інфінітивів дієслів haben або sein, демонструє передчасність /завершеність дії (Es freut mich, Sie kennen gelernt zu haben. – Мені приємно, що з Вами познайомився). Утворення аналітичних форм відбувається за принципом вибору допоміжного дієслова як і при утворенні перфекта, тобто з допоміжним дієсловом *haben* вживаються: а) перехідні дієслова: *gelobt haben, gemalt haben, repariert haben*; б) зворотні дієслова: *sich gekämmt haben, sich angezogen haben; sich vorgestellt haben*; в) безособові дієслова, що означають явища природи: *geregnet haben, geblitzt haben, geschneit haben*; г) безособові дієслова, що означають відчуття людини: *gedürstet haben*; д) неперехідні дієслова, що означають стан або почуття: *gelacht haben, geschlafen haben, gelebt haben*; з допоміжним дієсловом *sein*: а) неперехідні дієслова, що означають переміщення у просторі: *gelaufen sein, gekommen sein, gegangen sein*; б) неперехідні дієслова, що означають перехід з одного стану в інший: *erkrankt sein, gestorben sein, eingeschlafen sein*; в) допоміжні дієслова *sein* і *werden*: *gewesen sein, geworden sein*.

Посилаючись на неповну парадигму часу інфінітиву і навіть визначаючи його як нульову форму, деякі дослідники спростовують його належність до такої частини мови як дієслово [13], в той час як більшість вважають, що інфінітив займає проміжне місце між дієсловом та іменником [8]. На користь дієслівних ознак говорить можливість інфінітиву виражати категорію стану. Якщо Infinitiv I активного стану виражається за допомогою однієї форми (lernen, lesen), то для утворення інфінітиву I пасивного стану долучаються аналітичні засоби так, що ця форма складатиметься з Partizip II та інфінітивної форми дієслова werden (gelernt werden, gelesen werden) чи sein (gelernt sein, gelesen sein) в залежності від виду пасивного стану (для пасивного стану процесу – werden, для пасивного стану результату – sein). Infinitiv II пасивного стану формується з Partizip II відмінюваного дієслова та Infinitiv II допоміжного дієслова werden, при чому Partizip II дієслова werden вживається в старій короткій формі *worden*: *gelobt worden sein, gefragt worden sein, gebeten worden sein*. У формі Stativ – *gebaut gewesen sein*, з Partizip II відмінюваного дієслова та Infinitiv II дієслова sein. Отже, система форм стану німецького інфінітиву налічує шість різних типів: Infinitiv I Aktiv, Infinitiv II Aktiv, Infinitiv I Passiv, Infinitiv II Passiv, Infinitiv I Stativ, Infinitiv II Stativ.

Таким чином, проведений аналіз дозволяє констатувати, що як іменник інфінітив може виражати дію, процес або стан без зазначення особи, числа, способу й часу, він легко субстантивується та виконує у реченнях функції підмета, додатка, обставини, означення. Від дієслова інфінітив відрізняється тим, що немає особистих форм та форми числа, однак як і дієслово виражає дію, процес або стан, має граматичні категорії часу та стану, валентність; вживається для утворення аналітичних дієслівних форм (Futur I/II, Konditionalis I/II, Infinitiv Passiv I/II, Infinitiv Stativ I/II), виконує в реченнях функцію присудка. Тому, те, що інфінітив має більшість семантико-морфологічних ознак дієслова, дозволяє нам віднести його до цієї частини мови.

Перспективи подальшого дослідження полягають у вивченні становлення німецького інфінітиву у різні періоди розвитку задля розуміння його сучасної ролі у загальній системі німецької мови.

Література

1. Долгополова Л.А. Становлення і розвиток інфінітива у німецькій мові (VIII-XX ст.) : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.04. Київ, 2010. 32 с.
2. Moskalskaja O. I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache [3. Aufl.] Moskau : 1983. 365 S.
3. Bech G. Studium über das deutsche Verbum infinitum. 2 Auflage. Tübingen : Niemeyer, 1983. 212 S.
4. Helbig G., Buscha, J. Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. 19. Aufl. Leipzig, Berlin, München, Wien, Zürich, New York : Langenscheidt, Verl. Enzyklopädie, 1999. 736 S.
5. Marillier J.-F., Rozier C. Der Infinitiv im Deutschen. Stauffenberg, 2005. 221 S.
6. Gaeta L. The inflection vs. derivation diachotomy: The case of German infinitives. In: Caron, B. (ed.): *Proceedings of the XVI International Congress of Linguists* (Paris 20–25, July 1997). Paris : Pergamon, 1998. S. 1–19.
7. Bierwisch M. Nominalization – lexical and syntactic aspects. In: Giannakidou, Anastasia/Rathert, Monika (eds.): *Quantification, Definiteness, and Nominalization*. Oxford : OUP, 2009. S. 281–320.
8. Leiss E. Die Wortart ‚Verb‘. In: Cruse, Alan/Hundsnurscher, David Franz Job, Michael/Lutzeier, Peter Rolf (eds.). *HSK 21.1 Lexikologie*. Berlin/New York : de Gruyter, 2002. S. 605–616.
9. Абрамов Б. А. Теоретическая грамматика немецкого языка. Сопоставительная типология немецкого и русского языков. М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. 288 с.
10. Долгополова Л.А. Инфинитив в системе безличных форм глагола. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Філологія, педагогіка, психологія*. 2011. Вип. 23. С. 5–12. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkyu_2011_23_3.
11. Вихованець І.Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. Київ : Nauk. dumka, 1988. 256 с.
12. DUDEN: Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. Hrsg. von der Dudenredaktion. Bearb. von P. Eisenberg 6., neu bearb. Aufl. Mannheim; Leipzig; Wien; Zürich. Dudenverlag, 1998. 912 S.
13. Engel U. Deutsche Grammatik. Heidelberg: Groos, 1988. 888 S.

References

1. Dolghopolova L.A. Stanovlennja i rozvytok infinityva u nimeckij movi (VIII-XX st.) : avtoref. dys. ... d-ra filol. nauk : 10.02.04. Kyjiv, 2010. 32 s.
2. Moskalskaja O. I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache [3. Aufl.] Moskau, 1983. 365 S.
3. Bech G. Studium über das deutsche Verbum infinitum. 2 Auflage. Tübingen : Niemeyer, 1983. 212 S.
4. Helbig G., Buscha, J. Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. 19. Aufl. Leipzig, Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt, Verl. Enzyklopädie, 1999. 736 S.
5. Marillier J.-F., Rozier C. Der Infinitiv im Deutschen. Stauffenberg, 2005. 221 S.
6. Gaeta L. The inflection vs. derivation diachotomy: The case of German infinitives. In: Caron, B. (ed.): *Proceedings of the XVI International Congress of Linguists* (Paris 20–25, July 1997). Paris : Pergamon, 1998. S. 1–19.
7. Bierwisch M. Nominalization – lexical and syntactic aspects. In: Giannakidou, Anastasia/Rathert, Monika (eds.): *Quantification, Definiteness, and Nominalization*. Oxford : OUP, 2009. S. 281–320.
8. Leiss E. Die Wortart ‚Verb‘. In: Cruse, Alan/Hundsnurscher, David Franz Job, Michael/Lutzeier, Peter Rolf (eds.). *HSK 21.1 Lexikologie*. Berlin/New York : de Gruyter, 2002. S. 605–616.
9. Abramov B. A. Teoreticheskaja ghrammatika nemeckogho jazyka. Sopotavjteljnaja tipologhija nemeckogho y russkogho jazykov. M. : Ghumanit. yzd. centr VLADOS, 2001. 288 s.
10. Dolghopolova L.A. Ynfynityv v systeme bezlychnykh form ghlaghola. *Naukovyj visnyk kafedry JUNESKO Kyjivskogho nacionaljnogho lindhvistychnogho univrsytetu. Filologhija, pedaghoghika, psykhologhija*. 2011. Vyp. 23. S. 5–12. Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkyu_2011_23_3.
11. Vykhovanecj I.R. Chastyny movy v semantyko-ghramatychnomu aspekti. Kyiv : Nauk. dumka, 1988. 256 S.
12. DUDEN: Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. Hrsg. von der Dudenredaktion. Bearb. von P. Eisenberg 6., neu bearb. Aufl. Mannheim; Leipzig; Wien; Zürich : Dudenverlag, 1998. 912 S.
13. Engel U. Deutsche Grammatik. Heidelberg : Groos, 1988. 888 S.

Надійшла / Paper received: 03.10.2020

Надрукована / Paper Printed : 03.11.2020